

ning for vejret og forskellige måder, hvorpå vejret griber direkte og stærkt ind i menneskelivet (storme, heftige regnskyl, tørke, pludselig frost, det særlige britiske problem med »smog« o.s.v.). Det synes at være lykkedes at popularisere store dele af den nuværende viden inden for meteorologien, og der er her et let tilgængeligt stof for den meteorologisk interesserede geograf.

Kr. M. Jensen.

James A. Taylor and R. A. Yates: British Weather in Maps. MacMillan & Co. Ltd. London 1958. 15 × 22 cm. 256 s. Pris 21 sh.

I de senere år er man gået mere og mere bort fra de hidtil anvendte klimainddelinger, der er baseret på middelværdierne for de enkelte klimaelementer. Som erstatning herfor opstilles nye, såkaldt genetiske klimasystemer på grundlag af luftmassernes oprindelsesområder og bevægelser. Dette kræver imidlertid først en indgående analyse af luftmasserne over hver enkelt region efter de synoptiske vejrkort. Fra tysk side har meteorologerne gjort et stort arbejde på opstillingen af vejrligssituationer – Grosswetterlagen – på grundlag af sådanne undersøgelser. Denne bog er imidlertid et af de første bidrag skrevet af geografer, og den er tænkt som lærebog i De britiske Øers klima for britiske geografistuderende.

Først indføres man i den almindelige terminologi med hensyn til luftmasser og vejrkort. Derpå gennemgås typiske vejrkort for De britiske Øer visende indbrud af ensartede polar- og tropikluftmasser opdelt efter disse luftmassers bane over kontinentale eller maritime strøg. Senere følger kort over cyklonale og anticyklonale vejr-situationer af forskellig karakter, og man får således en analyse af ialt 20 typiske vejrkort. For hvert eksempel findes yderligere specialkort over temperaturfordeling, skydække, lufttryk, vindstyrke og -retning m. m. samt en tekstmæssig gennemgang, hvor de karakteristiske træk fremføres. Eksemplerne er taget fra årene 1950–57, og bag i bogen er yderligere angivet en række datoer for vejrkort, der tydeligt viser lignende vejr-situationer. Da man her i landet er underkastet næsten de samme luftmasser, og da vejret over De britiske Øer i mange tilfælde danner en forløber for det hjemlige, kan bogen i høj grad anbefales som grundlag for studier også af Danmarks vejrlig.

Kr. M. Jensen.

B. P. Alissow, O. A. Drosdow, E. S. Rubinstein: Lehrbuch der Klimatologie. Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin, 1956. 536 s. + bilag, 17 × 23 cm. Pris DM 45,—.

B. P. Alissow: Die Klimate der Erde (Ohne der UdSSR). Samme forlag. 1954. 277 s. 17 × 23 cm. Pris DM 17,—.

De to foreliggende bøger er udkommet i Sovjetunionen henholdsvis 1952 og 1950 og senere oversat til tysk. I den første får man en systematisk gennemgang af klimatologiens enkelte arbejdsområder, og hele bogens form og opsætning minder meget om mellemkrigstidens tyske litteratur inden for klimatologien. En del af figurmaterialet synes også

at være lånt fra disse værker, men iøvrigt er henvisningerne næsten udelukkende rettet mod anden sovjetrussisk litteratur. I første halvdel af bogen findes en redegørelse for de klimatiske elementer efterfulgt af et omfattende afsnit om terrænets betydning for vejrudviklingen og dermed for klimaet. Endvidere behandles mikroklimaet og menneskets muligheder for at ændre lokalklimatiske forhold, bl. a. med henblik på de store sovjetrussiske projekter i steppeområderne. Sidste halvdel er helliget den matematiske bearbejdning af meteorologiske observationer for længere tidsrum.

Et kapitel giver en historisk oversigt over udviklingen inden for klimaklassifikationen sluttende med en inddeling af Jorden i klimazoner med hovedvægten lagt på luftmasseudbredelsen. Denne inddeling er foretaget af B. P. Alissow, og den danner tillige grundlaget for det andet værk. Heri findes samme oversigt, men desuden en gennemgang af alle verdensdele (dog undt. områder tilhørende Sovjetunionen). Hver verdensdel og hvert ocean er opdelt i klimatiske regioner, og hver region får en beskrivelse ud fra de oplysninger, der nu er tilgængelige med hensyn til luftmassernes oprindelse og ændringer undervejs til de pågældende egne. Mange kort og tabeller støtter denne redegørelse, men det er kedeligt, at kortenes størrelse og kvalitet i mange tilfælde nedsætter deres anvendelighed.

Kr. M. Jensen.

Wasserwirtschaft zwischen Nord- und Ostsee. Zweite Folge 1948—1958.
Herausgegeben von der Abt. Wasserwirtschaft des Ministers für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten des Landes Schleswig-Holstein, Kiel. 104 s. 16 × 23 cm.

På foranledning af Ministeriet for Ernæring, Landbrug og Skovbrug i landet Schleswig-Holstein er der udarbejdet en oversigt over de mange og store arbejder, man i årene 1948—1958 har bragt til udførelse vedrørende ferskvands-økonomien, herunder vandforsyningen og afvandingen, landvindingsarbejder i Vadehavet og kystbeskyttelse.

Omfanget af disse foretagender fremgår bl. a. af det forhold, at der er anvendt 639 millioner DM i det nævnte decennium.

Oversigten er kort og let tilgængelig; illustrationerne fortrinlige. Af videnskabelig interesse er især en fuldstændig bibliografi for de af medarbejderne i den nævnte periode offentliggjorte skrifter.

Niels Nielsen.

Martin R. Huberty & Warren L. Flock: Natural Resources. McGraw-Hill, New York, London. 1959. 24 × 16 cm. 556 s. Pris 85 sh. 6 d.

23 forfattere, alle specialister på et eller andet felt, har her givet 20 enkeltbidrag til kundskaben om den naturgivne baggrund for menneskets virksomhed. Blandt emnerne kan nævnes: Det ferske vand, herunder afsalteringer af havvand og saltsøer, havet, atmosfæren, landoverfladen, jordbunden og dennes behandling, skoven, behovet for og produktion af næringsmidler, mineralrigdommene og deres udnyttelse, energiforsyningens muligheder.